

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston
kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Puheenjohtajiston ehdotus Pohjoismaiden neuvoston kansainväliseksi strategiaksi

1. Valiokunnan ehdotus

Puheenjohtajisto ehdottaa,

että liitteenä oleva Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia hyväksytään.

2. Taustaa

Pohjoismaiden neuvosto hyväksyi vuoden 2009 istunnossa Pohjoismaiden neuvoston EU-strategian, jonka päivitetty versio *Pohjoismaiden ääni EU:ssa* hyväksyttiin vuoden 2011 istunnossa. Vuoden 2011 istunnossa hyväksyttiin myös *Suuntaviivat Pohjoismaiden neuvoston yhteistyölle Venäjän valtioneuvoston ja liittoneuvoston sekä Luoteis-Venäjän alueparlamenttien kanssa vuosiksi 2012–2015*. Kansainväliseen strategiaan on koottu näiden työalojen lisäksi myös Pohjoismaiden neuvoston kansainvälisen työn muita painopistealueita.

3. Lausunnot

Puheenjohtajisto on käsitellyt Pohjoismaiden neuvoston kansainvälistä strategiaa useaan otteeseen. Strategialuonnos on myös lähetetty valiokunnille tiedoksi.

4. Puheenjohtajiston näkemykset

Pohjoismaiden neuvosto haluaa työskennellä aktiivisesti ulko- ja puolustuspoliittisten aiheiden parissa ja vahvistaa kansainvälistä panostaan. Pohjoismaat voivat olla aktiivinen toimija erityisesti Pohjois-Euroopassa ja Pohjois-Atlantilla. Tavoitteena on kehittää kansainvälisiä yhteyksiä kohti aktiivisempaa yhteistyötä, joka johtaa poliittisiin aloitteisiin.

Jos mahdollista, Pohjoismaiden neuvosto haluaa tehdä ulko- ja puolustuspoliittisen yhteistyön osaksi Pohjoismaiden ministerineuvoston virallista

yhteistyötä. Pohjoismaiden neuvosto haluaa vahvistaa EU-panostustaan etenkin suhteessa Euroopan parlamentin pohjoismaisiin jäseniin. Maaliskuun 2012 teemaistunnossa tehtiin jo lukuisia pohjoismaisia arktiseen politiikkaan liittyviä ehdotuksia. Muilla osa-alueilla, kuten yhteyksissä Venäjän parlamentteihin ja Itämeren valtioihin, on saavutettu tilanne, jossa ei ole tarvetta luoda uusia kontakteja, vaan syventää poliittista yhteistyötä. Strategiassa määritellään, mihin kansainvälisen toiminnan osa-alueisiin Pohjoismaiden neuvosto haluaa panostaa.

5. Päätelmät

Edellä esitetyn perusteella puheenjohtajisto ehdottaa,

että liitteenä oleva Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia hyväksytään.

Göteborgissa 26. syyskuuta 2012

Bertel Haarder (V)

Cristina Husmark Pehrsson (m)

Helgi Hjörvar (A)

Juho Eerola (ps.)

Karin Åström (S)

Kimmo Sasi (kok.)

Marit Nybakk (A)

Per-Kristian Foss (H)

Rigmor Andersen Eide (KrF)

Silvia Modig (vas.)

Simo Rundgren (kesk.)

Åsa Torstensson (C)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):

Puheenjohtajisto

Liitteet:

- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):

Puheenjohtajisto

Liitteet:

- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Liite:

Pohjoismaiden neuvosto

Puheenjohtajiston ehdotus Pohjoismaiden neuvoston kansainväliseksi strategiaksi

Pohjoismaat dynaamisena toimijana Pohjois-Euroopassa ja Pohjois-Atlantilla

Tavoitteet

Pohjoismaiden neuvosto työskentelee aktiivisesti ulko- ja puolustuspoliittisten aiheiden parissa ja vahvistaa kansainvälistä panostaan. Pohjoismaat voivat olla aktiivinen toimija erityisesti Pohjois-Euroopassa ja Pohjois-Atlantilla. Tavoitteena on kehittää kansainvälisiä yhteyksiä kohti aktiivisempaa yhteistyötä, joka johtaa poliittisiin aloitteisiin.

Jos mahdollista, Pohjoismaiden neuvosto haluaa tehdä ulko- ja puolustuspoliittisen yhteistyön osaksi Pohjoismaiden ministerineuvoston virallista yhteistyötä, jotta se saisi ansaitsemansa keskeisen sijan pohjoismaisessa yhteistyössä. Pohjoismaiden neuvosto haluaa vahvistaa EU-panostustaan etenkin Euroopan parlamentin pohjoismaisten jäsenten osalta. Maaliskuun 2012 teemaistunnossa tehtiin lukuisia pohjoismaisia arktiseen politiikkaan liittyviä ehdotuksia. Muilla osa-alueilla, kuten yhteyksissä Venäjän parlamentteihin ja Itämeren valtioihin, on saavutettu tilanne, jossa ei ole tarvetta luoda uusia kontakteja, vaan syventää poliittista yhteistyötä. Strategiassa määritellään, mihin kansainvälisen toiminnan osa-alueisiin Pohjoismaiden neuvosto haluaa panostaa.

Toimet

Kansainvälistä yhteistyötä tehdään järjestämällä yhteisiä kokouksia, osallistumalla yhteistyökumppaneiden kokouksiin, opinto-ohjelmien kautta ja hyödyntämällä parlamentaarista verkostoa myös muissa alueellisissa organisaatioissa. Pohjoismaiden neuvosto työskentelee aktiivisesti yhteisten poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi muun muassa niiden alueellisten parlamentaaristen elinten kautta, joihin Pohjoismaiden neuvosto osallistuu (Itämeri, arktinen alue, Barents, pohjoinen ulottuvuus).

Puheenjohtajistolla on päävastuu Pohjoismaiden neuvoston kansainvälisestä toiminnasta, mutta valiokunnat tulee osallistaa työhön, sillä kansainvälisten yhteyksien tavoitteena on vaihtaa kokemuksia ja ottaa oppia toisten parhaista käytännöistä.

Ulko- ja puolustuspolitiikka

Tavoitteet

Pohjoismaiden neuvosto työskentelee aktiivisesti lisätäkseen ulko- ja puolustuspolitiikan pohjoismaista näkökulmaa. Pohjoismaiden ulko- ja puolustusministerien yhteistyö on tiivistynyt etenkin vuonna 2009 julkaistun ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevan Stoltenbergin raportin sekä vuonna 2010 julkaistun Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteistyötä koskevan Gade-Birkavin raportin seurannan kautta.

Puolustuspolitiikan alalla pohjoismaista puolustusyhteistyötä (NORDEFECO) on vahvistettu keskittymällä esimerkiksi seuraaviin aiheisiin: "vihreä puo-

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

lustus", arktiseen alueen yhteistyö sekä yhteiset materiaali-, koulutus- ja harjoitusaloitteet.

Yhteiskuntaturvallisuus tuli ikävällä tavalla ajankohtaiseksi Norjassa 22. heinäkuuta 2011 tapahtuneen myötä. Pohjoismaiden virallista yhteistyötä tulee vahvistaa tällä alalla. Kaikki Pohjoismaat osallistuvat myös aktiivisesti kehitysyhteistyöhön ja tekevät yhteistyötä esimerkiksi Pohjoismaiden kehitysrahaston (NDF) kautta. Ehdotus Pohjoismaiden virallisesta ulkopoliittisesta yhteistyöstä ei kuitenkaan ole vielä herättänyt vastaakaikua hallituksissa. Virallinen ministerineuvosto olisi paras vaihtoehto pitimmällä aikavälillä, mutta tarvitaan ainakin jonkinlainen mekanismi, joka toisi Pohjoismaiden neuvoston parlamentaarikot muodollisemmin mukaan prosessiin ulko- ja puolustuspolitiikan yhteistyön tiivistämiseksi.

Toimet

Pohjoismaiden neuvosto käy vuoropuhelua Pohjoismaiden ulkoministerien kanssa epävirallisissa kokouksissa, joita pidetään Pohjoismaiden neuvoston istunnon yhteydessä ennen täysistunnossa käytävää ulkopoliittista keskustelua. Vuoropuhelua yritetään nyt laajentaa siten, että pidettäisiin myös keväisin kokous, johon osallistuisivat Pohjoismaiden neuvoston presidentti, neuvoston turvallisuuspolitiikan esittelijä ja puheenjohtajamaan ulkoministeri. Vastaavanlaisia kokouksia voitaisiin pitää pohjoismaisen puolustusyhteistyön NORDEFCON puheenjohtajamaan puolustusministerin kanssa.

Pohjoismaiden neuvosto on parhaillaan lisäämässä vuoropuhelua Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa ministerineuvoston Pohjois-Euroopan ja Pohjois-Atlantin toiminnasta. Pohjoismaiden neuvosto toivoo tiiviimpää vuoropuhelua myös Pohjoismaiden ministerineuvoston EU-yhteistyöstä, ja toivookin ministerineuvostolta vuotuista selontekoa aiheesta istunnon ulkopoliittisen keskustelun yhteydessä. Pohjoismaiden neuvoston tulee osallistua aktiivisesti ulkopoliittiseen keskusteluun Pohjoismaissa presidentin ja nimettyjen esittelijöiden kautta.

EU – erityisesti Euroopan parlamentti

Tavoitteet

Pohjoismaisen yhteistyö EU:ssa muodostuu yhä ajankohtaisemmaksi. Pohjoismaat ovat osa Eurooppaa, ja kaikki Pohjoismaat ovat EU:n tai Etan jäseniä. Pohjoismaisen yhteistyö ei ole kilpailevaa yhteistyötä, vaan täydentävää aluepoliittista yhteistyötä. Pohjoismaat voivat vaikuttaa EU:ssa enemmän, mikäli EU-ehdotuksiin liittyvää konkreettista yhteistyötä vahvistetaan.

Toimet

Pohjoismaiden neuvoston istunnossa Kööpenhaminassa 1.–3. marraskuuta 2011 hyväksyttiin Pohjoismaiden neuvoston EU-strategia *Pohjoismaiden ääni EU:ssa*, jossa kuvaillaan vaikutuskanavia. asioita, jotka ovat tärkeitä Pohjoismaille ja joihin Pohjoismailla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisen panostuksen kautta, tulee valita ennen kaikkea yhteydessä Euroopan parlamentin pohjoismaisiin jäseniin.

Kaikkien valiokuntien tulee ottaa kantaa koko Pohjolaa koskeviin EU-kysymyksiin omalla vastuualueellaan. Valiokunnat päättävät, tehdäänkö tämä kokousten, kirjallisten yhteydenottojen vai muiden aloitteiden avulla, ennen kaikkea suhteessa Euroopan parlamentin pohjoismaisiin jäseniin. Lisäksi tarvitaan yhteyksiä Pohjoismaiden kansallisten EU-valiokuntien ja Pohjoismaiden ministerineuvoston asianomaisten ministerien kanssa Pohjoismaille tärkeissä kysymyksissä. Puolueyhmillä on keskeinen merkitys Euroopan parlamentissa, minkä vuoksi voisi olla eduksi vahvistaa yhteydenpitoa pohjoismaisten ja eurooppalaisten puolueyhmi-

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

välillä. Pohjoismaiden neuvoston jäseniä kehoitetaan hyödyntämään palvelua, jota parlamenttien lähetetyt työntekijät Euroopan parlamentissa ja Brysselin pysyvät EU-edustustot voivat tarjota.

Arktinen yhteistyö

Tavoitteet

Pohjoismaiden neuvosto valitsi aiheeksi arktisen politiikan Reykjavikin maaliskuun 2012 istuntoon, jossa neuvosto oli yhtä mieltä arktisen yhteistyön vahvistamisesta, ja esitti muun muassa ehdotuksen yhteispohjoismaisesta arktisesta strategiasta. Pohjoismaat eivät halua esiintyä yhtenä ryhmittymänä Arktisessa neuvostossa. Pohjoismaiden neuvosto haluaa kuitenkin pitää kiinni pohjoismaisesta näkökulmasta ympäristön, tutkimuksen ja koulutuksen suurissa haasteissa sekä elinkeinoelämään kohdistuvissa vaatimuksissa, kun Arktisen neuvoston puheenjohtajuus siirtyy Kanadalle kolmen Pohjoismaan toimittua puheenjohtajanaan viimeiset kuusi vuotta.

Toimet

Tehtävänä on seurata, miten Pohjoismaiden hallitukset ja Pohjoismaiden ministerineuvosto käsittelevät arktisesta politiikasta annettuja suosituksia. Pohjoismaiden neuvostolla on tarkkailija Arktisen alueen parlamentaarikkojen pysyvässä komiteassa (SCPAR). Tarkkailijan tulee tukea pyrkimyksiä rakentaa yhä tiiviimpää parlamentaarista yhteistyötä pohjoisten alueiden pakottavissa haasteissa.

Länsi-Pohjolan neuvosto on Pohjoismaiden neuvoston tavoin SCPARin tarkkailijajäsen. Sen vuoksi arktisia teemoja käsitellään yhteisesti, ja tätä kautta yhteistyö Länsi-Pohjolan neuvoston kanssa on myös osa neuvoston kansainvälistä toimintaa. Länsi-Pohjolan neuvosto tukee myös yhteyksiä Pohjolan länsinaapureihin ja etenkin Kanadaan. Pohjoismaiden ministerineuvosto on juuri ottanut ensi askeleet yhteisten hankkeiden toteuttamisessa. Pohjoismaiden neuvosto allekirjoitti marraskuussa 2006 Länsi-Pohjolan neuvoston kanssa erityisen yhteistyösopimuksen, joka kytkee nämä kaksi parlamentaarista elintä yhä tiiviimmin yhteen.

Pohjoinen ulottuvuus, yhteistyö Venäjän parlamenttien kanssa ja Barentsin alueen yhteistyö

Tavoitteet

Pohjoismaiden neuvosto osallistuu parlamentaaristen yhteyksien kehittämiseen pohjoisen ulottuvuuden alaisuudessa. Yhteistyölle Venäjän parlamenttien kanssa on asetettu seuraavat yleistavoitteet:

- *tuetaan alueen rauhanomaista ja demokraattista kehitystä*
- *edistetään keskinäistä ymmärrystä keskeisistä kansainvälisistä kysymyksistä*
- *välitetään ideoita ja vaihdetaan kokemuksia.*

Pohjoismaiden neuvoston yhteistyö Venäjän valtioneuvoston ja liittoneuvoston sekä Luoteis-Venäjän alueparlamenttien kanssa on kehittynyt viime vuosina myönteisesti. Vuoden 2011 istunnossa hyväksytyissä *suunta- viivoissa Pohjoismaiden neuvoston yhteistyölle Venäjän valtioneuvoston ja liittoneuvoston sekä Luoteis-Venäjän alueparlamenttien kanssa vuosiksi 2012–2015* todetaan, että Pohjoismaiden neuvosto jatkaa jo aloitettua yhteistyötä Venäjän parlamentaarikkojen kanssa, mutta pyrkii samalla syventämään sitä priorisoimalla esimerkiksi pohjoisen ulottuvuuden neljän kumppanuuden piiriin kuuluvia aiheita. Yhteistyön yhtenä keskeisenä tavoitteena on tukea Venäjän demokraattista kehitystä. Konkreettisenä tavoitteena on myös Itämeren ympäristön tilan parantaminen ja kulttuuristen yhteyksien parantaminen maiden välillä.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Toimet

Yhteistyötä tehdään opinto-ohjelmien, pyöreän pöydän keskustelujen ja nuorten poliitikkojen foorumin kautta. Luoteis-Venäjän parlamentaarinen yleiskokous (PANWR) on suunnitellut opinto-ohjelmia Luoteis-Venäjälle vuosiksi 2012–2015, ja sen vuoksi Pohjoismaiden neuvosto päätti suunnitella samalla tavoin tulevaa neljää vuotta. Lisäksi on päätetty vuoteen 2015 asti, millä mailla on vastuu vuotuisesta pyöreän pöydän keskustelusta sekä vuotuisesta nuorten poliitikkojen foorumista.

Vahvistettu kahdenvälinen yhteistyö vahvistaa samalla yhteistyötä muissa alueorganisaatioissa, koska Pohjoismaiden neuvoston poliitikot luovat siten verkostoja venäläisten parlamentaarikkojen kanssa. Pohjoismaiden neuvosto on viimeisten 20 vuoden aikana kehittänyt yhteistyötä venäläisten parlamentaarikkojen kanssa alueellisissa organisaatioissa, kuten Itämeren parlamentaarikkokonferenssissa (BSPC), Arktisen alueen parlamentaarikkojen pysyvässä komiteassa (SCPAR), Barentsin parlamentaarisisissa verkostoissa sekä pohjoisen ulottuvuuden parlamentaarisisissa foorumissa. Pohjoismaiden neuvoston valiokunnat osallistuvat pohjoisen ulottuvuuden neljään kumppanuuteen: kulttuuri, sosiaali- ja terveysala, ympäristö sekä liikenne ja logistiikka.

Pohjoismaiden neuvosto seuraa Pohjoismaiden ministerineuvoston työtä Venäjän kanssa tehtävää yhteistyötä koskevien suuntaviivojen tarkistamiseksi, joiden odotetaan tulevan käsittelyyn vuoden 2013 istunnossa.

Itämeri-yhteistyö ja yhteistyö Baltian parlamentaarisen yleiskokouksen kanssa

Tavoitteet

Pohjoismaat ovat kokoava toimija Pohjois-Euroopassa ja erityisesti Itämeren alueella. Yhteinen panostus voi edistää EU:n kehitystä pohjoismaisten arvojen mukaisesti ja edistää hyviä naapuruussuhteita alueen muiden maiden kanssa. EU:ssa yhteistyö vahvistuu EU:n Itämeri-strategian kautta, ja pohjoinen ulottuvuus puolestaan osallistaa myös EU:n itärajalla sijaitsevan suuren naapurimaan Venäjän. Pohjoismaiden neuvosto pyrkii toimimaan sillanrakentajana ja välttämään tarpeettomia jännitteitä EU:n sisäisen Itämeri-strategian ja laajemman pohjoisen ulottuvuuden yhteistyön välillä.

Toimet

Pohjoismaiden neuvostolla on tiiviit yhteydet Viron, Latvian ja Liettuan parlamentaarikkoihin, erityisesti Baltian parlamentaarisen yleiskokouksen kautta, joka on perustettu Pohjoismaiden neuvoston mallin mukaan. Pohjoismainen yhteistyö käynnisti yhteistyön Baltian maiden parlamentaarikkojen kanssa jo vuoden 1990 lokakuussa, eli ennen kuin maat saivat takaisin itsenäisyytensä vuonna 1991.

Kun Baltian maat liittyivät Naton ja EU:n jäseniksi vuonna 2004, oli aika siirtyä täysin tasavertaiseen yhteistyöhön. Eurooppalainen yhteistyö ei merkitse sitä, että olisi vähemmän syitä pitää yllä erittäin tiiviitä yhteyksiä lähialueisiin. Päinvastoin EU voi toimia Pohjoismaiden neuvoston ja Baltian yleiskokouksen yhteistyön keskeisenä kohtana, ja tältä alalta on odotettavissa yhteisiä aloitteita vuonna 2013. Yhteistyötä tulee syventää myös muilla aloilla, joilla Pohjoismaiden neuvostolla ja Baltian yleiskokouksella on yhteisiä intressejä.

Parlamentaarisen yhteistyön foorumina laajemmin koko Itämeren alueella toimii Itämeren parlamentaarikkokonferenssi (BSPC). Pohjoismaiden neuvosto käynnisti parlamentaarisen Itämeri-yhteistyön huhtikuussa 1992 tekemällä aloitteen jatkaa työtä, joka oli käynnistetty Suomessa tammi-

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

kuussa 1991 järjestetyssä parlamentaarista Itämeri-yhteistyötä käsittelevässä konferenssissa.

Alueen muita tärkeitä toimijoita ovat Pohjoismaiden Investointipankki (NIB) ja Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiö (NEFCO), jotka ovat osallistuneet huomattavilla summilla Itämeren puhtaamman meriympäristön turvaamiseen. Kohdennetuissa panostuksissa on siirrytty sanoista tekoihin.

Kuten aiemmin jo todettiin, Venäjä on tärkeä toimija Itämeri-yhteistyössä. Viime vuosina myös Puola ja Saksa ovat osoittaneet kasvavaa kiinnostusta yhteistyön lisäämiseen Pohjoismaiden kanssa. Puola on ilmoittanut toivovansa tiiviimpää yhteistyötä Pohjoismaiden kanssa, ja muun muassa Berliinin yhteisen suurlähetystötoiminnan kautta on tullut aloitteita Saksan ja Pohjoismaiden yhteyksien tiivistämiseksi. Puola ja Saksa painivat suurina maina aivan eri luokassa kuin pienet Pohjoismaat ja Baltian maat, mutta Pohjoismaiden neuvosto seuraa tarkkaavaisesti sekä kahdenvälisen yhteistyön mahdollisuuksia että Itämeri-yhteistyön vahvistamismahdollisuuksia. Jälkimmäinen toteutuu osittain EU:n Itämeri-strategian alaisuudessa, johon Pohjoismaiden ministerineuvosto osallistuu aktiivisesti eri hankkeiden kautta.

Pohjoismaiden neuvosto seuraa Pohjoismaiden ministerineuvoston työtä Baltian maiden kanssa tehtävää yhteistyötä koskevien suuntaviivojen tarkistamiseksi, joiden odotetaan tulevan käsittelyyn vuoden 2013 istunnossa. Pohjoismaiden neuvosto jatkaa myös NB8-raportin seurantaa.

Valko-Venäjä

Tavoitteet

Pohjoismaiden neuvosto on vuodesta 2007 lähtien käynyt keskustelua Valko-Venäjän parlamentin ulkopuoliseen oppositioon kuuluvien poliitikkojen ja valkovenäläisten parlamentaarikkojen kanssa. Baltian yleiskokous on ollut aloitteen yhteistyökumppanina. Tavoitteena on edistää vuoropuhelua Minskin parlamentin jäsenten ja sen ulkopuolella olevien opposition edustajien välillä, ja siten edistää demokraattista kehitystä, joka toisi Valko-Venäjää lähemmäksi Itämeren aluetta. Valko-Venäjällä lokakuussa 2010 pidetyn presidentinvaalin ja sen jälkeen tapahtuneen demokratian heikentymisen myötä on välttämätöntä jatkaa oppositiopuolueiden ja muiden ihmisoikeuksia edistävien ryhmien tukemista ja yhteyksiä niihin.

Toimet

Yhteistyötä toteutetaan tapaamisten ja pyöreän pöydän keskustelujen kautta. Vuosina 2007–2010 Pohjoismaiden neuvosto järjesti yhteistyössä Baltian yleiskokouksen kanssa neljä pyöreän pöydän keskustelua, joihin osallistui valkovenäläisiä poliitikkoja sekä oppositiopuolueista että Minskin parlamentissa edustettuina olevista puolueista. Viimeisin tapaaminen pidettiin Minskissä vuonna 2010. Pohjoismaiden neuvoston ympäristö- ja luonnonvaravaliokunta vieraili Valko-Venäjällä kesäkuussa 2008. Vierailulla keskityttiin Tšernobylin ydinvoimalaonnettomuuden seurauksiin, jotka vaikuttivat voimakkaasti Valko-Venäjän eteläosiin. Pohjoismaiden neuvosto lähetti myös tarkkailijan syyskuun 2008 parlamenttivaaleihin.

Vuoden 2010 presidentinvaalin jälkeen tilanne Valko-Venäjällä on pahentunut, minkä vuoksi ei ole vielä selvyyttä, mitä toimia on mahdollista järjestää jatkossa. Syyskuun 2012 parlamenttivaalit lisäsivät epävarmuutta entisestään. Syksyllä 2011 Vilnassa järjestettiin seminaari, johon osallistui oppositioryhmittymien ja ihmisoikeusjärjestöjen edustajia. Pohjoismaiden neuvosto järjestää yhteistyössä Baltian yleiskokouksen kanssa uuden seminaarin Vilnassa. Riippuen Valko-Venäjän tilanteen kehityksestä seminaareihin voi mahdollisesti osallistua valkovenäläisiä parlamentaarikkoja,

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

jotka eivät ole EU:n mustalla listalla. Ehdotus Pohjoismaiden ministerineuvoston perustamisesta Minskiin on siirretty toistaiseksi syrjään. Pohjoismaiden ministerineuvoston Liettuan toimisto osallistuu kuitenkin Valko-Venäjä-toimintaan ennen kaikkea maanpaossa toimivan EHU-yliopiston kautta.

Muut kansainväliset yhteydet

Tavoitteet

Viime vuosina suuri osa Pohjoismaiden neuvoston kansainvälisestä toiminnasta on keskittynyt edellä esitettyihin työaloihin, mutta yhteyksiä on myös muihin parlamentaarisiin organisaatioihin. Yhteistyö on ollut vahvinta lähialueilla Pohjois-Atlantilla ja Pohjois-Euroopassa, mutta joillakin valiokunnilla on ollut yhteyksiä myös esimerkiksi YK:n toimielimiin ja Euroopan neuvostoon. Ammatillinen sisältö ratkaisee, mihin tahoihin valiokunnat ovat yhteydessä.

Toimet

Ulkoisia yhteyksiä voi toteuttaa eri muodoissa. Joissakin tapauksissa on tärkeää pitää yhteyttä keskustelemalla istunnoissa tai muissa tärkeissä kokouksissa. Toisissa tapauksissa tarvitaan tiedonvaihtoa ja julkilausumia, ja tietyissä tapauksissa on myös tärkeää pitää tiivistä yhteyttä näkemysten ja poliittisten aloitteiden koordinoimiseksi. Kaikissa tilanteissa voidaan nimetä raportoija seuraamaan kansainvälistä strategiaa. Mitä tiiviimmäksi yhteistyö eri toimijoiden kanssa kehittyy, sitä enemmän tarvitaan aktiivisia esittelijöitä tai tarkkailijoita puheenjohtajistosta tai valiokunnista.

Pohjoismaiden neuvosto on jälleen edistänyt yhteistyötään Pohjois-Euroopassa Benelux-parlamentin kanssa, ja on viime vuosina ollut myös jonkin verran yhteydessä *British-Irish Parliamentary Assemblyyn* (BIPA). Talouskriisin iskettyä Irlantiin BIPA on kuitenkin keskittynyt sisäisiin kysymyksiin, mutta hallitustasolla on pidetty useita kokouksia, joihin on osallistunut Pohjoismaiden, Baltian maiden ja Ison-Britannian ministereitä. Näissä yhteyksissä voisi olla kehityspotentiaalia myös parlamenttien tasolla.

Uusien parlamentaaristen aluejärjestöjen parissa, ennen kaikkea entisen Neuvostoliiton maissa ja Balkanilla, on viime vuosina ollut kasvavaa kiinnostusta ottaa mallia vakiintuneesta pohjoismaisesta yhteistyöstä. Näin voi käydä myös Välimeren alueella arabikevään jälkimainingeissa. On innoittavaa jakaa kokemuksia uusien toimijoiden kanssa, jotka hakevat oma-aloitteisesti inspiraatiota pohjoismaisesta yhteistyöstä.

Balkanin alueen parlamentaarisen yhteistyön aloitteiden osalta Pohjoismaiden neuvosto voi edistää työtä välittämällä osaamista. Voitaisiin esimerkiksi järjestää kiertue, jolla Pohjoismaiden neuvoston presidentti tai varapresidentti vierailisi alueen pääkaupungeissa ja kertoisi seminaareissa virallisen pohjoismaisen yhteistyön 60-vuotisesta historiasta.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1571/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Pohjoismaiden neuvoston kansainvälinen strategia

Dnro 12-00260-1